

Lezing “Van Mine tot Mistress”

28 augustus 2019

Op 28 augustus jl. hield **Hubert van Blankensteijn** (foto), in de diamantwereld bekend onder zijn Israëlische naam **Chaim Even Zohar**, zijn verhaal n.a.v. zijn eigen publicaties, artikelen, boek en onderzoekrapportages.

Hubert is een investigative journalist, auteur en analyst in de global diamanten industrie.

De diamanten industrie is historisch een “geheimzinnige” branche waar overeenkomsten met een waarde van miljoenen dollars gewoon met een handdruk bevestigd werden en nog worden. Met zo min mogelijk, soms vaak niets, op papier.

In de afgelopen 150 jaar was deze industrie een pure kartel, beheerst door de Zuid Afrikaanse De Beers Company, dat eigendom was van de Oppenheimer familie. Voor en vlak na de tweede wereld oorlog werden meer dan 95% van alle ruwe diamanten door dit kartel verkocht.

Een klein groepje van geselecteerde klanten – klanten die men in het Nederlands “zichhouders” noemen – hadden het privilege om 10 keer per jaar naar London te komen waar ze een paar “boxes” (doosjes) van diamanten werden aangeboden voor een zeker bedrag – over de prijs kon vrijwel nooit onderhandeld worden. ‘Take it or leave it’. En als je de brutaliteit had om een box niet te nemen, dat werd je nooit meer uitgenodigd om nog eens ruwe diamanten te kopen. Zelfs vandaag de dag, waar vanwege antitrustwetten het kartel iets is afgezwakt, kopen vele zichhouders boxes bijvoorbeeld voor \$ 2 miljoen, terwijl ze weten dat ze er een kleine 10% op zullen verliezen..... Pure kartelvorming en manipulaties van de wereldmarkt.

In Nederland is er geen diamanten industrie meer. Alleen nog maar retail showrooms. Er zijn geen snijders, cutters, en slijpers meer. Toch wordt het “imago” van Nederland en Amsterdam als “diamond city” heel knap kunstmatig in stand gehouden, zodat miljoenen toeristen nog steeds in Amsterdam hun diamantje kopen.

En waarom is er geen industrie meer? Natuurlijk is de tweede wereld oorlog waarin de meeste Amsterdamse diamantairs (zoals ze zichzelf noemden) vermoord werden een heel voornamelijk reden, doch na de oorlog kwam er weer een herleving. Het was afgelopen toen de Nederlandse fiscus weigerde om een oogje dicht te doen over de enorme belastingontduikingen. Tegelijkertijd maakte de Belgisch overheid beloftes dat Antwerpen een fiscaal droomland zou zijn.....en de diamantzaken zijn verhuisd naar Antwerpen.

Vandaag is de situatie enorm aan het veranderen. Dit komt vanwege iets dat bijna geen buitenstaanders nog weten. Sinds ongeveer 2005 zijn de technologieën geperfectioneerd waarin echte diamanten kunnen 'groeien' (crystal growth) in laboratoria (foto). Het verschil tussen een natuurlijke diamant en een industriële diamant is, zelfs voor de experts, moeilijk te onderscheiden. Dit is het begin van een nieuwe wereld in de industriële diamant en het einde van de industrie zoals we die honderden jaren kennen.

In zijn lezing gaf Hubert een overzicht van de hele 'diamant-value chain' van de mijnen (foto) tot de 'retail consumers'. Via zijn power point presentatie konden we zien hoe en waar de diamanten vandaan komen, hoe en waar ze verkocht worden als "ruwe" diamant, hoe de financiering werkt (en hoe banken, waaronder ABN-AMRO), voor miljarden zijn opgelicht. Hij gaf voorbeelden van internationale diamanten fraudes waar hij als onderzoeker en expert een rol in heeft gespeeld om ze tot licht te brengen. Een van die fraudes betrof Ivanka Trump.

Vanwege zijn meer dan 50-jarige studies en expertise wereldwijd in de diamantindustrie is Hubert vaak consultant geweest van diverse diamantbedrijven en regeringen. In de wat verdere toekomst ziet Hubert weinig perspectief voor het winnen van de natuurlijke diamant. De kosten worden te hoog en de vindplaatsen raken uitgeput. Het is tekenend dat de Van Beers Company ook begonnen is met de productie van industriële diamanten in zijn laboratoria.

Een complete (diamant)wereld ging voor ons open.